

AFSTAND HOUDEN

Leert de coronacrisis ons hoe belangrijk digitale technologie écht is? We vergaderen online. Er zijn online vrijdagmiddagborrels. Online onderwijs. Online uitvaarten. Online ganzenbord. En: leidt deze crisis tot een toekomst waarin online veel belangrijker is? Christien Bok, van Surf, zei in De Volkskrant: alsof het onderwijs in één weekend van 2020 in 2030 is beland.

Ik mag toch hopen van niet.

De coronacrisis leert mij juist dat digitale technologie helemaal niet zo belangrijk is. Immers, als er geen *fysieke nabijheid* meer mogelijk is, dan staat alles in één keer stil. Geen sport. Geen kroeg. Geen kapper. Geen restaurant, evenement of school.

De coronacrisis legt juist de beperkingen van digitale technologie bloot. Bijvoorbeeld: de term ‘online’. Die is meestal misplaatst. Online suggereert namelijk substitutie: niet offline, maar online. Maar dat klopt meestal niet. De term ‘op afstand’ is vaak veel beter. Vergaderen *op afstand*. Borrelen *op afstand*. Onderwijs geven *op afstand*. Die afstand, die voel ik letterlijk én figuurlijk. Die is veel meer dan 1,5 meter. En, dankzij die afstand, gaat er van alles verloren: spontaniteit, gezelligheid, warmte, interactie, creativiteit en vooral energie.

Ik ben kapot na een dag lesgeven.

Iemand postte: lekker, online onderwijs staat weer klaar voor maandag. Hashtag Less is More. Ik ben jaloers. Mijn onderwijs is helemaal niet online, maar op afstand. Hashtag Les is Less.

De belangrijkste technologische les van de coronacrisis zou moeten zijn, vind ik, dat als dit allemaal voorbij is, we veel beter weten wanneer we afstand moeten bewaren.

En wanneer juist niet.